

Адресы: 422888, ТР, Әлки районы,
Апак авылы, Тынычлык урамы, 1
тел./факс 8(84346) 76-443

Адрес: 422888, РТ, Алькеевский
район, с. Аппаково, ул.Мира. д.1
тел./факс 8(84346) 76-443

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

с.Аппаково

КАРАР

2018 елның 19 марты

5№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Аппак авыл жирлеге торак
пунктларында авыл старосталары турындагы
Нигезләмәне раслау хакында

2003 елның 06 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Аппак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге башкарма комитеты **КАРАР ИТӘ:**

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлегенә авыл торак пунктларында старосталар турында кушымтада бирелгән нигезләмәне расларга.

Татарстан Республикасы
Әлки муниципаль районы
Аппак авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе:

И. Х. Әбжәббарова

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Аппак авыл жирлеге авыл торак
пунктларында староста турында **НИГЕЗЛӘМӘ**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Аппак авыл жирлеге территориясендә урнашкан авыл торак пункты (поселок, авыл) старосталарының (алга таба - староста, авыл торак пункты, авыл жирлеге) статусын, сайлану, вәкаләтләрен туктату тәртибен, хокукларын, бурычларын һәм матди кызыксындыруны билгели.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Старосталар институты халык тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры тормышка ашыру һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуының бер формасы булып тора. Старосталар авыл торак пунктларының халкы һәм жирле үзидарә органнары арасында бәйләүче буын булып тора, жәмәгатьчелек инициативасын үстерүгә, авыл территориясендә яшәүче халык мәнфәгатьләреннән чыгып, гражданның жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итүгә ярдәм итә.

1.2. Старосталар үз вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар, әлеге Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыралар.

1.3. Старосталар эшчәнлегенең төп мақсаты - Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен мөстәкыйль хәл итү өчен тиешле территориядә яшәүчеләрне берләштерү.

1.4. Старосталар үз эшчәнлекләрен законлылык һәм иреклелек принципларында гамәлгә ашыралар.

2. Староста сайлау

2.1. Староста шушы авыл торак пункттында яшәү урыны буенча теркәлгән, 18 яшькә житкән авыл торак пункттында яшәүчеләрнең жыельшында сайлана.

Әлеге авыл торак пункты территориясендә яшәү урыны буенча теркәлмәгән, әмма әлеге торак пункт чикләрендә милек хокукында күчмәсз мөлкәте булган Россия Федерациясе гражданны шулай ук старостаны киңәш бирү тавышы хокукына ия итеп сайлау жыельшында катнаша алалар.

2.2. Авыл торак пункттында яшәүчеләр, авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары старостаны сайлау инициативасы белән чыгарга мөмкин.

2.3. Староста кандидатурасын күрсәтү үз-үзен күрсәтү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.4. Жыельшны эзерләү ачык һәм хәбәрдар бара. Жыельшны билгеләгән жирле үзидарә органы халыкны эзерләүче жыельш турында аны үткәрүгә кадәр 5 эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә тиеш.

2.5. Әлеге Нигезлэмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән халыкның кимендә өчтән бере катнашса, жыельш тулы хокуклы дип санала.

2.6. Староста булып 18 яшькә житкән Россия Федерациясе гражданы сайланьрга мөмкин. Старостаны сайлау мөмкин түгел:

1) закон көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалануга сәләте чикләнгән дип танылган;

2) түләнмәгән яки хөкем ителгән;

3) дәүләт вазыйфасын, Россия Федерациясе дәүләт хезмәте вазыйфасын, муниципаль вазыйфаны яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын алмаштыручы;

4) чит ил гражданлыгы булган.

2.12. Жыельшта катнашкан әлеге Нигезлэмәнең 2.1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән халыкның иң күп тавышын жыйган кандидат сайланган староста дип санала.

2.13. Староста биш елга сайлана.

2.14. Жыельш протоколы авыл жирлеге башлыгы янында староста сайлаулары буенча киләсе жыельшка кадәр саклана.

2.15. Жыельш нәтижеләре рәсми басылып чыгарылга (халыкка житкерелергә) тиеш.

2.17. староста вәкаләтләрен янадан сайлау, вакытыннан алда туктату буенча жыельшлар үткәру старостаны сайлау буенча жыельшлар кебек үк уздырыла.

3. Старостаның хокуклары һәм бурычлары

3.1. Староста бурычлы:

1) көн саен көндәлек эшчәнлектә куркынычсызлыкны тәмин итү мәсьәләләре буенча Әлки муниципаль районының бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте белән, гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда, шулай ук Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ЦУКСы белән, мәгълүматны ЕДДСка житкерү мөмкин булмаган очракта, хезмәттәшлек итәргә;

2) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм алардан килгән зыянны бетерү мәсьәләләре буенча федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм авыл торак пункты халкы белән мәгълүмати хезмәттәшлек итәргә;

3) янғын куркынычсызлыгын тәмин итү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча фикер алышу максатларында авыл торак пунктында яшәүчеләр белән очрашулар үткәрергә;

4) янғыннар, су басулар һәм башка стихияле бәла-казалар очрагында халыкның иминлеген тәмин итүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыруда катнашырга;

5) жирлекнең жирле үзидарә органнарына янғыннарны кисәтү һәм сүндерү чараларын гамәлгә ашыруда ярдәм күрсәтергә;

6) жирлекнең жирле үзидарә органнары карарларын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә;

7) гомуми файдаланудагы территорияләрне (урамнарны, юлларны, скверларны, майданнарны һ.б. территорияләрне),obeliskларны, һәйкәлләрне төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрендә халыкның ихтыярий башлангычларында катнашуын оештырырга, шулай ук авыл жирлеге башлыгына кышкы һәм жәйге чорда юлларның торышы турында мәгълүмат бирергә;

8) авыл жирлеге башлыгына һәм территорияләрне карап тоту, чүп-чар жыюны оештыруда жаваплы оешмаларга ярдәм күрсәтергә;

9) йорт яны территорияләрен карап тотуны һәм авыл жирлеге (авыл) территориясендә төзекләндерү эшләрен үткәруне тикшереп торырга;

- 10) авыл жирлеге башлыгына урамнарны яктыртуның торышы турында мәгълүмат бирергә;
- 11) авыл жирлеге башлыгына үз белдеге белән төзелгән һәм йорт яны территориясендә жир эшләре башкарылган очраklar турында мәгълүмат бирергә;
- 12) буаларның, сулыкларның, коеларның һәм аларга илтүче юлларның торышын күзәтергә;
- 13) полиция органнарына жәмәгать тәртибен ныгытуда ярдәм итәргә;
- 14) жирлекнең жирле үзидарә органнарына муниципаль хокукый актларны халыкка игълан итүдә ярдәм күрсәтергә;
- 15) салым салу максатларында күчемсез милек объектларын исәпкә алуны гамәлгә ашыруда авыл жирлеге башлыгына ярдәм күрсәтергә;
- 16) жәмәгать тәртибен саклау өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча жирлекнең жирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;
- 17) инвалидлар, ялгыз өлкән яшьтәге гражданнар, күпбалалы гаиләләр, ата-анасыз калган балалар һәм авыр тормыш хәлендә калган, авыл торак пункты территориясендә теркәлгән башка гражданнар турында кайгыртырга; мондый гражданнар турында мәгълүматны авыл жирлеге башлыгына жиберергә;
- 18) авыл торак пунктында яшәүчеләр исемнән жирлекнең жирле үзидарә органнарына тиешле территориягә карата чыгым йөкләмәләре өлешендә жирлек бюджетын планлаштыру һәм формалаштыру өчен тәкъдимнәр кертергә;
- 19) елына бер тапкыр гына уздырылган эш турында хисап тотарга мөмкин.

3.2. Староста:

- 1) тиешле территориядә, жирле үзидарә органнарында, торак пункт территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларда, предприятиеләрдә, учреждениеләрдә гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә халыкның мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә;
- 2) староста үз эшчәнлеген башкарган авыл торак пунктында яшәүчеләрнең жыелышын жыйганда жирлекнең жирле үзидарә органнарына ярдәм күрсәтергә;
- 3) жирлекнең жирле үзидарә органнарына сайлауларны, референдумнарны, жәмәгать тыңлауларны оештыруда ярдәм күрсәтергә;
- 4) үз компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча авыл жирлеге башлыгына мөрәжәгать итәргә;
- 5) тиешле авыл торак пункты тәзекләндерүгә, аны яшәлләндерүгә, халыкның ялын оештыруга, шулай ук гражданнарга ярдәм күрсәтүгә бәйлә чаралар үткәрүдә ярдәм сорап, оешмалар житәкчеләренә мөрәжәгать итәргә;
- 6) янгынга каршы һәм санитария кагыйдәләренә үтәлешен, тәзекләндерү объектларын, биналарны, спорт корымаларын, яшел үсентеләрне, шулай ук гомуми файдалану урыннарын, авыл торак пункты территориясендә урнашкан мәдәни-көнкүреш һәм сәүдә предприятиеләрен тотуга жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;
- 7) жирләрне эшкәртү сыйфаты мәсьәләләре буенча жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга, авыл жирлеге башлыгына үзләренә буйсынган территориядә урнашкан жир кишәрлекләре турында файдаланылмый яисә файдаланылмый торган жир кишәрлекләре турында хәбәр итәргә;
- 8) халыкка сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашырырга;
- 9) авыл торак пункты территориясендә теркәлгән авыр тормыш хәлендә калган гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүдә катнашырга;
- 10) мәдәни-массакүләм, физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын, шулай ук халыкның ялын оештыруда һәм уздыруда катнашу;
- 11) үз вәкаләтләре чикләрендә гаризаларны, тәкъдимнәрне, гражданнарның шикаятьләрен карарга.

4. Староста эшчэнлегенең финанс нигезләре

- 4.1. Староста ижтимагый башлангычларда үз вәкаләтләрен башкара.
- 4.2. староста эшчэнлеген оештыру-техник тәмин итүгә бәйле чыгымнар жирлек бюджеты акчалары исәбеннән, авыл жирлеге Советы билгеләгән күләмдә һәм шартларда кайтарылырга мөмкин.
Күрсәтелгән чыгымнарны старостага авыл жирлеге башлыгы кайтара.
- 4.3. Староста актив эшчәнлекләре өчен жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан бүләкләнергә мөмкин.

5. IV. Йомгаклау нигезләмәләре

5.1. Староста вәкаләтләре вәкаләтләр чоры тәмамланганнан соң туктатыла, шулай ук түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатылырга мөмкин:

- старостаның үлеме;
- вәкаләтләре вакытыннан алда туктату турында аларга авыл жирлеге Советына язмача гариза бирү;
- суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылу;
- суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан ителсә;
- сәламәтлеге торышы буенча суд тәртибдә староста вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга сәләтсез булуын билгеләү;
- старостага карата гаепләү хөкеме законлы көченә керү;
- аны дәүләт вазыйфасына, Россия Федерациясә дәүләт хезмәте вазыйфасына, муниципаль вазыйфага яисә муниципаль хезмәт вазыйфасына сайлау (билгеләү);
- үзе сайланган жирлек территориясенә бер өлешә чикләреннән даими яшәү урынына чыгу;
- Россия Федерациясә гражданлыгын туктату, чит ил гражданы Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аның чит ил гражданлыгы алырга я ул Россия Федерациясә гражданының Россия Федерациясә халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә яшәргә хокукын раслый торган яисә башка документ алырга хокукы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясә гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;
- ул сайланган жирлек территориясендә халык тарафыннан бәяләмә;
2003 елның 06 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль закон, шулай ук жирлекне бетерү нигезендә гамәлгә ашырыла торган жирлекне үзгәртеп кору.

5.2. Гражданнар жыелышы карары буенча староста вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен түбәндәгеләр нигез була:

- авыл торак пункты халкы тарафыннан староста эшчәнлегенең еллык хисабы нәтижеләре буенча канәгатьләнәрлек булмаган бәя.